

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE EXCELLENTI || DIVINAE GRATIAE NATVRA,|| & iis que
ad eam tùm obtinendam tùm conseruandam ||
requiruntur, de#[que] ipsius admirabili efficacia ||
DISPVTATIO,|| In inclyta et Catholica Academia ...**

**Valencia, Gregorio de
Stevartius, Petrus**

[Ingolstadt], 1576

Capvt Primvm, Quo docetur non solam fidem, sed alias etiam actiones in
adultis requiri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46873)

luerit, vertet illud. Ac Paulus, cum inquit: Voluntati ergo eius quis resistet? Quid igitur gratia sit generatim accepta, quid gratia habitualis, quid denique actualis, quamq[ue] late pateat, satis sit dixisse. Quod enim diuina gratia solet in operantem & cooperantem, praeuenientem & subsequentem; exploratum est, id non ad aliquas re ipsa distinctas gratias, sed ad eiusdem gratia, siue habitualis, siue actualis varias appellationes pertinere, iuxta effectuum gratiae varietatem & ordinem.

Rom. 9.

PARTIS SECVNDAE, De his quæ ad gratiam potissimam obtinendam requiruntur.

CAPVT PRIMVM,

Quo docetur non solum fidem, sed alias etiam actiones in adultis requiri.

Sequitur ut videamus, quenam DEVS requirat, ut hominem **XXXVI.** dignet potissima illa gratia, quam supra diximus, in Scripturis cõprensis commendari. Vident ferè omnes, tam heretici, quam Catholici, ut, quod Deus propter merita Christi pollicitus est, hominem aetate adultum in gratiam suam recipiat, necessarium esse, illius mentem aliquo actu, vel etiam aliquibus, in Deum ipsum conuerti, quo suapte sponte, ut naturæ rationis participem deceat, gratia munere affici censeatur, illud, tacite saltem, hoc ipso accedendo, quod homo in Deum fertur gratia largitorem, atq[ue] adeo, ab eo etiam amari vult, & affici gratia.

XXXVII. Docuit id Christus Dominus, cum, postquam differuisset, quemadmodum necesse fuerit, ipsius passione impleri omnia, quæ scripta erant de eo in lege Moysi & in Prophetis & Psalmis, adiecit etiã, id fuisse necessarium, ut predicaretur in nomine ipsius, penitentia, & remissio peccatorum: atq[ue] ita explicuit, quoniam modo, ab æterno Patre obtinuerit, ut in suam gratiam, quæ peccata remittuntur (sicut infra ostendemus) homines admitteret; si videlicet penitentiam nomine illius predicandam non negligerent. Ac alio in loco: Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. Est enim Sacramentum etiam necessarium, aut certe eius desiderium, ut alicubi est definitum. Extant præterea multa alia Scripturarum sententia, ex quibus constat, ad gratiam requiri eam hominis in Deum conuersionem.

Lucæ 23.

Matth. 28.
Sess. 6. Con. Trident. c. 5. & 6.
Ioël 2. Zach. 1.
Esaï. 31. & 45.
Hier. 3. & 15.
Ezech. 18. & 33.
Osee 4. Amos 4.
1. Reg. 8. Can. 5.
Apoc. 3.

XXXVIII. Cum verò omnes, ut dictum est, conuersionem aliquam requirant, magna tamen est controuersia, tum de numero actionum, quibus

ea conuersio contineatur, tum de illarum suae efficacia, suae conditione. Virum scilicet naturae vires excedant, utrum liberae sint, utrum gratiam mereantur, utrum eam ad hominem disponant. Haec omnia breuiter expediemus.

XXXIX. Quod ad primum atinet, Martinus Lutherus fidem solum requirens, bis contra fidem turpiter peccauit. Primum quoniam fidem eam postulat quae verè non sit fides, qualem iis adhibemus, quae à Deo sunt nobis reuelata, sed leuis de remissione peccatorum, in speciali, nusquam reuelata, persuasio: uti postea commodiori loco planum faciemus.

Refert hic error ab Aug. lib. de haeresibus c. 54.
a 1. Cor. 3.
b Ezech. 18. & 33. & Luc. 13
c Rom. 8. & 1. Ioan. 3.
d Eccle. 1.

XL. Secundo, quoniam Eunomium veterem haereticum secutus, actiones alias reiecit, reclamante scriptura, quae iam^a charitati, sine qua cetera nihil sunt, iustificationem, atque adeo gratiam tribuit; iam^b poenitentiae, iam^c spei; iam^d timori. Ut nimirum doceamur, sicut DEVS insigni^e gratuita dilectione, benignè ad hominem sese conuertit; ita oportere hominem non solum intellectu credendo, sed etiam omni voluntatis affectu, atque adeo tunc mente in DEVM conuerti, ut qui, secundum omnes potentias mirificè à DEO ornatur, illis omnibus gratiae munera acceptet.

e In loco de Iustificatione.
f In VI. Sess. Concil. Trid. c. 8. tractans de preparatione.

XLI. Sed bene habet, aliqui ex Lutheri discipulis à proreptore defecerunt. Palam enim^e Philippus Melancthon & ^f Kemnitius negant, remissionem peccatorum, aut gratiam contingere ociosis mentibus: praedictos voluntatis motus requirunt. Porro autem illos non ita necessarios esse, ut oporteat hominem explicitè omnes elicere, à doctis est annotatum. Satis est enim praeter fidem, charitatis aut poenitentiae actum, iustificationis tempore exprimi, (alteruter enim istorum explicitè videtur necessarius) in quibus reliqui actus virtute continentur.

XLII. Qui enim rebus omnibus Deum antepone, vel super omnia delect quod eum offenderit; ita certè est comparatus, ut facile reliquos actus commemoratos eliciat, cum fuerit opportunum. Quia verò mens hominis non vix semper modo, ad gratiam procurandam incitari solet, sed iam hunc, iam illum actum ex praedictis expresse eliciendo, gratiam recipit; ideo omnes illi meriti à Patribus Concilij Tridentini fuerunt in dispositionibus ad gratiam numerati.

CAPVT SECVNDVM,
Quo, actiones ad gratiam obtinendam requisitas, supernaturales esse oportere, ostenditur.

XLIII. Iam, ut reliqua persequamur, actus quos diximus supernaturales